

[Taanquist]

sig forebyggende tandpleje, og således at voksentandplejen gradvis ændres fra at være behandlende til at være forebyggende i takt med frigørelsen af ressourcer fra børne- og ungdomstandplejen. Der er tale om et uopdyrket område, som herved tages op, og det er ikke tanken i den forbindelse at overføre opgaver fra privat praktiserende tandlæger og kliniske tandteknikere til den kommunale tandpleje.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 12:

Forespørgsel til udenrigsministeren [om, hvordan Danmark agter i FN's generalforsamling at arbejde aktivt for international afspænding og nedrustning].

Af Albrechtsen (VS) og Gert Petersen (SF).

(Forespørgslen anmeldt 12/11 85).

Første næstformand (Knud Østergaard):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 17:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Lejeværdi af bolig i egen ejendom).

(Fremsat 2/10 85. Første behandling 10/10 85. Betænkning 6/11 85. Anden behandling 12/11 85).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 109 stemmer (S, KF, V, RV, CD, VS, KrF og FP) mod 18 (SF).

Første næstformand (Knud Østergaard):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Anden behandling af lovforslag nr. L 70:

Forslag til lov for Grønland om forlængelse og fornyelse af kollektive overenskomster og aftaler m.v. og om ændring af dyrtidsregulering.

(Fremsat 12/11 85. Første behandling 12/11 85. Betænkning 13/11 85).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Søren B. Jørgensen (S):

Jeg tror ikke, der er ret mange medlemmer af dette ting, der er glade ved dette lovforslag, men af hensyn til, at det grønlandske samfund kan fungere, tror jeg, vi betragter det som en nødvendighed.

Jeg har tre bemærkninger her ved anden behandling.

For det første vil jeg godt sige, at det er meget glædeligt, at et meget stort flertal, hvis ikke det bliver enstemmigt, får fortalt ministeren for Grønland – eller hvem det nu er, der har bestemt, hvad der skal stå i dette lovforslag – at fordi en overenskomstforhandling ikke fører til et resultat og der etableres en på alle måder lovlig konflikt, skal organisationerne ikke straffes ...

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg må bede om ro i salen.

Søren B. Jørgensen (S):

... det finder folketinget sig ikke i.

For det andet er der sket dette, at siden hjemmestyrets indførelse i Grønland og etablering af det offentlige aftalenævn, er det meget få overenskomster og aftaler, der er

[Søren B. Jørgensen]

blevet afsluttet til tiden, og vi har også nogle gange måttet gribe ind.

Da vi i hjemmestyrekommissionen i sin tid foreslog oprettelse af det offentlige aftalenævn, gav vi ikke udtryk for, at vi her havde fundet de vises sten, men når folketinget flere gange må løse problemerne, rejser spørgsmålet sig, om ikke der kan konstrueres en anden og bedre forhandlingsform. Jeg ved ikke, om ministeren har gjort sig nogen overvejelser desangående, men jeg mener i hvert fald, vi må have undersøgt problemet og se, om der kan skabes en bedre ordning.

Jeg vil for det tredje godt sige, at når socialdemokratiet kan stemme for forslaget, er det også, som jeg sagde ved første behandling, fordi det anbefales af det grønlandske landsting.

Jeg vil godt pege på en meget alvorlig ting. Efter de udtalelser og de henvendelser, vi under udvalgsarbejdet har fået, og som er i et langt stærkere sprog – og som jeg også har opfattelsen af er langt mere alvorligt ment – end når vi førhen har lovgivet på området, frygter jeg, at vi i indværende overenskomstperiode kan komme til at stå i den situation, at en lang række stillinger, bl.a. på sygepleje- og lægeområdet, ikke kan besættes.

Vi har fået det svar i udvalget, at der i øjeblikket er 14 maskinmesterstillinger, der ikke kan besættes, for der er ingen ansøgninger. Man får så private entreprenører til at løse opgaven, og det er dobbelt så dyrt. Jeg kan godt forstå, at det harmonerer med regeringens privatiseringspolitik, men det er i hvert fald dobbelt så dyrt.

Hvis det nu viser sig, hvad jeg ikke håber, at der bliver stor mangel på uddannet arbejdskraft, at der f.eks. ikke er sygeplejersker nok, så kystsygehusene eventuelt må lukke, at der ikke er lærere nok, at der ikke er maskinmestre nok til at passe vand-, varme- og elværkerne, kan det så tænkes, at der midt i overenskomstperioden skabes kontakt mellem parterne med henblik på at løse problemerne? Lad mig spørge ministeren rent ud: er det ministeren, eller er det landstinget, der nu har ansvaret for, at den nødvendige arbejdskraft er til stede?

Når jeg rejser dette spørgsmål, er det som sagt, fordi de deputationer, alle de henvendelser, vi har fået, peger på dette problem.

Jeg vil gerne have ministerens svar på dette spørgsmål.

Ministeren for Grønland (Tom Høyem):

Også jeg er meget glad for den store opbakning, der er bag lovforslaget. Jeg føler ligesom hr. Søren B. Jørgensen, at det ikke er med glæde, vi gennemfører det, men det er en nødvendighed.

Jeg skal svare på de tre spørgsmål, hr. Søren B. Jørgensen stillede.

For det første skal jeg sige, hvad jeg også sagde under første behandling, at de konflikter, der har været iværksat, er fuldt lovligt varslede konflikter, både når det drejer sig om strejker, og når det drejer sig om blokader, og der er ingen, der hverken moralsk eller politisk på nogen måde skal angribe sådanne lovlige virkemidler i en arbejdsmarkedskonflikt. Men lige så selvfølgelig er det, at vi nu kunne se, at det ikke gik længere, og det er derfor, vi må gribe ind, men ingen skal bebrejdes de lovligt varslede konflikter, der har været.

Må jeg for det andet sige om det offentlige aftalenævn, at det er rigtigt, som hr. Søren B. Jørgensen sagde, at det er en konstruktion, der er hjemlet ved lov her i folketinget, og skal det ændres, må der en anden lov til. Det forhold, at vi hver nytårsaften overfører i tusindvis af medarbejdere til landsstyrets ansvar fra vores ansvar, gør naturligvis, at en smidigere konstruktion er ønskelig, og jeg har allerede taget initiativ til at drøfte med landsstyret, om vi fra næste overenskomstperiodes start kan finde en mere smidig løsning end det offentlige aftalenævn, men det må i så fald naturligvis ske i fællesskab.

Det er rigtigt, at det offentlige aftalenævn måske ikke er de vises sten, men man har meget hårde arbejdsvilkår at arbejde under, og på de vilkår synes jeg man har gjort et tilfredsstillende arbejde. Det er vanskeligt at finde de vises sten, men jeg vil altså sammen med landsstyret arbejde videre på det.

Må jeg for det tredje sige så stærkt og høfligt og pænt, det er mig muligt, at der er brug for danskere i Grønland igennem ganske, ganske lang tid, og de danskere skal både psykologisk og økonomisk behandles ordentligt. Derfor har hr. Søren B. Jørgensen ret i den bekymring, at mange sygeplejersker,

[Ministeren for Grønland]

at mange lærere, at mange maskinmestre føler sig meget presset i øjeblikket.

Det er ikke muligt her at give tilsagn om det, hr. Søren B. Jørgensen egentlig spørger om, nemlig en genforhandling i perioden. Jeg er ganske overbevist om, at når denne lov er gennemført, vil der være fred på arbejdsmarkedet i Grønland.

Når der bliver spurgt direkte, hvis ansvar det er, at tingene fungerer, må jeg svare, at det er landsstyrets og mit ansvar i fællesskab, men naturligvis sådan, at når det f.eks. er sundhedssektoren, det drejer sig om, så er det mit ansvar og mit ansvar alene.

Jeg har altså forståelse for, at sygeplejersker, lærere og maskinmestre føler sig presset. Jeg mener ikke, vi er i stand til at gøre andet, end vi gør nu, men jeg er helt parat til at diskutere arbejdsvilkår for alle de danskere, der arbejder i Grønland.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1 og 2, ændringsforslaget, § 3, således ændret, samt §§ 4-10
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Anden behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 1986.
(Fremsat 1/10 85. Første behandling 3/10 85. Betænkning 9/10 85).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1-29, 35-39 og 41-42
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i finansudvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af lovforslag nr. L 7:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Erstatning og forsikring).
(Fremsat 2/10 85. Første behandling 9/10 85. Betænkning 12/11 85).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 2, § 2, således ændret, samt § 3
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.